

ZPRÁVODAJ

JIRÁSKOVA HRONOVÁ

60
*JH

PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO DIVADLA
S ČESKOU, MORAVSKOU A SLOVENSKOU
ÚČASTÍ A ZAHRANIČNÍMI HOSTY

AMATÉRSKÉ DIVADLO VČERA, DNES...

Přimlouvám se za radost

Neobávejte se, nehodlám rozmnožovat zeď nářků amatérského divadla a nechci se zamýšlet na existenčními podmínkami. Chci se zamyslet nad podstatou tohoto fenoménu.

Často jsme amatérské divadlo nazývali v minulosti divadlem občanských postojů. Konstatovali jsme, že to bylo právě amatérské divadlo, které drželo prapor kontinuity našeho divadelnictví, násilně přerušené po srpnu 1968. Ano, amatérské divadlo ve své většině bylo skutečně svobodomyšlné, dokázalo reflektovat skutečnost byť s pomocí symbolů a nepřímého pojmenování. Klíčovým tématem bylo volání po mravní čistotě, touha po svobodě, hledání pravdy, lidské identity. Tyto občanské postoje přivedly řadu amatérských divadelníků do čela listopadové revoluce. Na mnoha místech usilovali o to, aby tato revoluce měla smysl a řád věcí se změnil. Také v důsledku této aktivity mnohá amatérská divadla nestihla připravit novou inscenaci. Domnívám se, že je to důkaz a svědectví o podstatě, o tom, že pro amatérské divadlo je klíčový samotný tvůrčí proces; v něm se člověk formuje jako tvůrčí a tvořící bytost. Je smyslem a trůfám si říci i společenskou funkcí, která tuto aktivitu povyšuje

nad „pouhého koníčka“. Tvořivost je přece podstatou každé smysluplné lidské činnosti.

Chci poukázat na vztah amatérského divadla ke skutečnosti a na to, že realita byla silnější, ukázala, že jsme si svým způsobem stavěli mýty tj. hovořili o reflexi skutečnosti, pak se vztahovala k řádu této společnosti. Amatérské divadlo obdobně jako (pokračování na str. 4)

Bez manipulací a deformací vzájemně sa inšpirovať a podnecovať

Oslovili sme pána doc. PhDr. Mariána Mikolu, CSc., vysokoškolského pedagóga na VŠMU, predsedu Zväzu divadelných ochotníkov Slovenska, člena Štábu JH krátko pred jeho zasadnutím (rokováním). Na našu jedinou otázku: ako si predstavuje budúce festivaly českých a slovenských divadelných ochotníkov, odpovedal:

„Jiráskove Hronovy, ako celostátné súťažné fórum, sa začali formovať z iniciatívy samotných českých a slovenských ochotníkov, takpovediac zdola, bez príkazov vrchnosti. Žiaľ, po istom čase sa v tomto smere Hronovy sformalizovali. Mali navonok okázalo demonštrovať jednotu, bratstvo, či spolupatričnosť českých a slovenských o-

Prvotinu dramatičky Daniely Fischerové s nadčasovým témom „Hodina medzi psem a vlkom“ nám dnes predstaví v režii V. Ondráčka Divadelní studio 3 OKS v Karlových Varech, členský soubor SČDO, který je na Jiráskově Hronově již po šesté.

Přijela pouť...

Je velmi správné, že byla uspořádána divadelní pouť, která láká občany do přírodního prostředí, kam člověk odjakživa patří a jemuž by měl sloužit. Tomuto prostředí by měly být podřízeny prostředky, které působí na návštěvníky areálu akce. Jestliže v parku, kde lidé čekají na zahájení, zní ryčná disco hudba, není to nejlepší řešení. Tento výdobytek civilizace patří do jiného prostředí. Navíc tlumí aktivitu myšlenek, jejíž probuzení je jedním z cílů divadelních přehlídek i poutí. Také kosmetika a kanystry by snad mohly být prodávány jinde a jindy.

Slavnostní zahájení přineslo vedle pouti a roztomilých pernicků také neformální zvolení miss festivalu: Ptáte se, kde a kdo je onou dívkou? Jméno nevím, ale zraků mužů se včera jednoznačně upíraly k mažoretce v bílém... (von-el)

chotníků. Přirozené fenomény, které objektivně jestvovali a byli na Hronovoch přítomní, sa stali predmetom manipulácie. A každá manipulácia vedie k deformácii. A tak aj česko-sloven-

(pokračování na str. 2)

I elegantní taneček pod palmami jsme mohli vidět v představení Dramatického odboru A. Jirásek ZK Úpice Komedyje o dvou kupcích a židoj Šilokoj.

NECHŤ NÁS PŘEŽIJE!

Ministři kultury, pánové Ladislav Snopko a Milan Uhde, doprovázeni předsedou Městského národního výboru v Hronově panem Horinou, zahájili jubilejní, šedesátý. Jak řekl pan Uhde, šedesátka může být vizitkou stáří, ale je-li v ní obsažena láska (láska k divadlu tady a mezi námi) není třeba o věku mluvit.

Československá vlajka vystoupila na stožár a po celý týden bude vlát nad prvním svobodným Jiráskovým Hronovem po více než čtyřiceti letech. Svobodným však bude tak, jak si ho sami uděláme - pro dnešek i pro budoucnost. Nechť nás Jiráskův Hronov přežije!

Na četné dotazy již předem sdělujeme, že v tomto případě nejde o těžkou rychlopalnou zbraň z arsenálu irácké armády, nýbrž o zařízení Sběrných surovin. Podnik se těsně před letošní přehlídkou zastavil před divadlem, aby odtud odvezl nahromážděný odpad.

2/90

střípky

U „PIONÝRA“ JIRKY

Není nad to, když se člověk dobře nají. A vůbec přitom nejde kde - „v socialistické hospodě“, anebo u soukromníka. V Hronově se zrodil takřka drzý nápad, který zatím nemá v celé republice (kromě snad jediné výjimky) obdobu. Pan Jiří Gluck si vzal do nájmu závodní jídelnu Tepny za 400 tisíc korun a jede. Ve vlastní „závodce“ se pracující s příplatkem závodu po zdražení nají za 6,90 Kčs, pro pasanty bez dotace je oběd za 12,70 Kčs. Za tuto cenu je slušný oběd včetně polévky a řekněme salátu z rajčat a jiné zeleniny. Pro účastníky JH se připravují i snídaně a večeře.

Ovšem! Šli jsme se posadit vedle do salóňku s obsluhou, který vznikl doslova ze dne na den. Jídelniček, pohotově vypravený vkusným štočkem s dostávkou a se jménem majitele, přináší jídla jako kančí guláš s knedlíkem za 19,80 Kčs a jelení steak s bylinkovým máslem a opekanými brambory za 25,50 Kčs. Zvolili jsme chudší alternativu - výbornou dršťkovou a selský vepřový bůček, zeli a nejméně osm plátků bramborových knedlíků. S rohlíkem a jedním pivem, to vše za osmnáct dvacet, jsme se pak ledva doplazili - já do redakce a Honza do informační kanceláře. - Odmitám předem nařízení, že jsem soukromníkem podplacen za skrytou reklamu. Privátní služba této kvality hovoří sama za sebe a bez reklamy. (sš)

POPŘVĚ ZAJISKŘILO

Na první tiskové konferenci v obřadní síni MěstNV, kdy se debata svezla na budoucnost Jiráskových Hronův a ochotnických festivalů vůbec. Pařadatelé setkání s novináři prozřetelně ukončili setkání s výmluvou, že pospíchají na štáb. Ze vzácných hostů se krátké besedy zúčastnili: ředitel odboru kulturní výchovné činnosti MK dr. Aleš Dupal, vedoucí sekretariátu a tajemník ministra kultury CR Milan Huška a pracovnice MK dr. Zuzana Malcová.

Z BASILEJE DO HRONOVA

Profesor Lochman z basilejské univerzity se zúčastní v neděli 5. srpna Hovorů s TGM K. Čapka, které připravuje ve Slávii pan Josef Vavříčka.

O VRECKOVKE ČI HRONOVSKÝCH STAROMILCOV

Dramaturg činohry SND, teatrolog PhDr. Anton Kret, CSc., velký přítel amatérského divadla, zabudol si na izbe prichystanú vreckovku. V meste - medzi povinnosťami - „odskočil si“ kúpiť aspoň papierové do predajne. Nemali. Ale tu, príjemná pani, dlhoročná účastníčka divadelného Hronova, ktorá - o čom on ani nevedel - dobre pozná „zabudlivca“ osloví ho: „Pane doktore, tady máte niekoľik kapesníků“ vyberajúc ich z taštičky, dodáva „já vás přece znám. Tolik let jsem sedávala na vašich hodnoceních. A moc se mi líbili...“ -bm-

NA MIESTO POZVÁNKY

Pozdrav Slovákov - divadelníkov jubilujúcemu Jiráskovmu Hronovu '90 uvlili mladí tvorcovia z Banskej Bystrice do pestrej kytice piesní, temperamentného tanca a farebných krojov v muzikále E. Brylla „Na skle malovaná“, s ktorým sa - ako prví - predstavia verejnosti Hronova v Parku Mistra Aloise Jiráska v nedeľu dopoludnia.

LÍBÍ SE MNĚ KUKÁTKA

coby výzdoba letošních oslav od Ivo Švorčíka, akademického malíře a Hronovana. Škoda, že Ivo musel řešit neřešitelné: tvořit na ohryzném pozadí plechové ohrady a věčné stavby - dostavby divadla. V prostoru jeho nápad zaznívá velice pěkně... (sš)

S malým kamínkem v kapse a nad fotografií z inscenace „Dům mé matky“ Bilého divadla Bohumín si uvědomuji jak podceňujeme osud, který může nás, či naše blízké odvolat ze života. A každé slovo, každý čin, kterými jsme ublížili, nebudem moci odvolat. Naučíme se myslet víc na druhé?

V jednotě je síla

Také bolo heslo revolúcie, ktoré sme si - nie nevďojak - pripomenuli v úvodný deň celoštátnej prehliadky, tu v Hronove javiskovým žánrom, ktorý v oných novembrových dňoch roku 1989 reflektoval neopakovateľný spoločenský pohyb. Vo večernej „repreze“ Stávkového predstavenia, zdá sa (mi), akoby tento podstatný prvok a to česko-slovenská jednotná vôľa, ktorá jedine bola schopná vytvoriť podmienky pre naše nové, demokratické usporiadanie vecí, chýbal. Príčinou bola iba intelektuálna prítomnosť jednej časti celku? Mohla sa teda plne vyjadriť súladežnosť a neodmysliteľný spoločenský postup v revolúcii? Sú chvíle, v ktorých treba manifestovať plnú zapojenosť potenciálov oboch národných subjektov. -bm-

Kus dobré politické práce

Reminiscence čehokoliv končí zpravidla zlamáním. Ne tak stávkové divadlo - pokus oživit v Hronově to, co se „kdysi odehrálo v Praze“. Řekněme si to slovy funkcionářů: udělalo se kus dobré politické práce. S Jiráskovým Hronovem to sice nemělo mnoho společného, ale barák byl vyprodán a všichni si s chutí mnohokrát zatleskali a určiť se i nad vtípnými řeči paní Kolářové, paní Fischerové a pana Krejčího zamysleli...

Bez manipulací a deformací vzájemně sa inšpirovať a podnecovať

(dokončení ze str. 1)

ské vztahy na půde ochotnického divadla sa deformatovali a to rozličnými praktikami, ktoré v minulosti sprevádzali Jiráskove Hronovy. Ak Jiráskove Hronovy majú ostať, a ja osobne som za to, aby ostali celostátnym stretávaním sa najlepších ochotníckych kolektívov, musia sa praktizovať nové metódy práce, musí vzniknúť celkom nová atmosféra, založená na úprimnom

priateľstve a najmä presvedčení, že sa budeme navzájom inšpirovať a podnecovať ako ďalej rozvíjať a obohacovať ochotnícke divadlo o nové hodnoty. K vyčisteniu stola a k nástupu novej cesty nás zaväzuje aj tradícia. Veď rovnako v českej ako aj slovenskej kultúre ochotnícke divadlo plnilo v minulosti, dávnej i menej dávnej, významné funkcie.“

-kb-

Potlesk pro herečku

Nedávno odvysílala čs. televize publicistický pořad, ve kterém herci více či méně s nadhledem, neboť ne každý to dokáže, seznámili diváky s dopisy, které bez jména odesílatele, dostávají. Poté se prodiskutovala na vědecké úrovni psychická a mentální kondice takového pisatele. Anonymy však přicházejí dál. A tak se účastníci letošního Hronova rozhodli odčinit potleskem hulvátsví spoluobčanů a což je sympatické v konkrétním případě paní Daniely Kolářové, která do Hronova zavítala. Je ale otázkou, zda-li potlesk dokáže vymazat, byť i z duše herce, tak vulgární a primitivní urážky. Tleskali jsme, i když někomu jinému, už dost dlouho. Přesto díky alespoň za pokus. -el-

BUDE LETOS DOSTI HUSÍ?

Na nedostatek husí, o nichž se hovoří jako o potrefených, jsme si sotva kdy mohli stěžovat. Husího kejchání a sčítání by asi málokdo dbal, a tak byly na pořadu dne pořádné štulce husím zobanem. Jednosměrně je rozdávaly potrefené s těmi, které nahlížely za deset rohů a ještě dál.

Nejinak tomu bylo i na loňském Hronově. Ledva začal a již se ozvalo první husí varování. Musím se přiznat - zvláště pak paní redaktorce Paterové, pod jejímž vedením jsem loni v redakci zpravodaje pracoval - že jsem ho tak trochu vyprovokoval i já. Po prvním představení, kterým byla Majakovského Příliš horká lázeň, jsme sbírali divácké ohlasy do ankety. Když jsem viděl koženě obličejé místních i přespolních hodnostářů,

přimyslel jsem jednu odpověď, v níž se na adresu inscenace pravilo zhruba tolik „že se v ní zřejmě mnohý funkcionář poznal“. A v tomto punktu jsem se nemýlil. Funkcionářské hejno se po představení zlobně rozkejhalo, aby

co bylo vloni

dalo celému světu najevo, že stále ještě platí ono osvědčené „Stát jsem já!“ Soubor z Blanská schytal nejdeden úder za svou kacířskou troufalost a „orlumu“ bystrozraku opeřeně cenzury neunikl ani zpravodaj. Již vytištěné číslo s inkriminovaným ohlasem putovalo do stoupy a muselo se vytisknout nové - bez po-

horšlivých invetiv - a anketa diváckých ohlasů ze stránek zpravodaje pro jistotu zmizela úplně.

A jak to bude letos? Po pravdě řečeno, nevím. Je mi totiž dopřáno pobývat ve společnosti hus oděných khaki perím, a tak mohu jen stěží odhadnout průběh přelomového Hronova. Ztratili jsme již onoho „společného nepřítel“, jaký tedy bude? Úrodný nebo jalový? Ať už tak či onak, pozorně naslouchejte. Jakmile zaslechnete někoho hodně nahlas vykřikovat o „Konci TOTALITY“, o „tě na ší REVOLUCI“, „Konečně SVOBODA“, „Tak jsme se Dočkali...“, dobře si ho prohlédněte, zda mu zpod saka nevyčuhuje bílé peří. Nemusel by to být zrovna anděl. ZDENĚK A. TICHÝ

recenze představení

KOMEDYJE o dvouch kupcích a židoj Šilokoj

To, že je to „lidová hra z Podkrkonoší s použitím textu dobových kramářských písní pro dnešní jeviště“, kterou upravil Jaroslav Kolář je fakt, který ovplyvnil celý umelecký záměr tejto inscenácie: je to pokus o vstup do Európy. Česká ľudová dráma sa tu prezentuje ako sújetoýv podklad pre renesančnú príhodu o Šylockovi - skrbom židovi, ktorého ľudské dimenzie sú natoľko univerzálne, že nám vlastne môže byť príkladom obýčajnej dobroty.

Lenže Švorčíkova réžia, hudba Mojmíra Ballinga, plastická spolupráca Bohumila Trunečka, Františka Víta a Jaromíra Hánla a scéna Ireny Vylíčilovej a Pavla Švorčíka nám ponúkajú čosi oveľa viac: obraz napodobneniny, imitácie vidieckeho predstavenia, ako by sme ho vnímali kedysi dávno na ktoromsi podkrkonošskom ochotníckom javisku.

Sú, pravda, všetky tieto obrázky vysoko štylizované. Herec je tu herec a spevák, šeptárka šepkárkou a prizerajúci sa prizerajúci, hoci aj oni hrajú, spievajú a tvoria nie nezaujímavé kreácie. Je to, povedal by som, vyšší typ divadla, s ktorým by som sa zmieril na hociktorom profesionálnom javisku. Květoslav Matyska, Blanka Vylíčilová, Jana Rejčáková, Jaroslav Jeboušek a všetci ostatní ma fascinovali prevažne oboma zložkami divadelnej interpretácie.

Ale je čosi podozrivé v štáte

názory po představení

„Příjemné představení, s chutí zahráné. Dobře, že lidovost nepředstírají, nehrají si na „lidové divadlo“. Tím, že verše si přizpůsobili spíše próze, ztratilo sice na líbeznosti, ale i přesto to byl pěkný večer.“ (František Laurin, režisér Divadla na Vlně)

Představení, které jsem viděl ve divadle pro potěšení a po divadelní pouti jsem rád, že tento soubor pochopil naivitu ne jako neumění, ale jako stylizaci, kterou ovládá a která je většinou chytrá. Má ale určitý nedostatek - rychle se vyčerpá a u publika opadá zájem a pozornost, což se po přestávce přihodilo. Nicméně bylo to divadlo pro potěšení a mě potěšilo, i když bych jej nejraději viděl na náměstí a o třicet minut kratší. František Zborník

„Po tom horúcom dni sme si príjemne oddýchlí, nemuseli príliš rozmýšľať o pookriani sa. Bolo to čisté a štýlovo - divadelné predstavenie s dobrou scénickou i réžijnou prácou.“

divadelníci z Banskej Bystrice

dánskom: „komedyje“ sa stáva účinnou iba vtedy, keď naplní obsah komédie. A komické nebýva to, čo sa vopred ako komické tvári. Je to to, čo ma v okamžiku presvedčí, že sa v tejto chvíli a na tomto mieste stalo komickým. Keď rozpor medzi vonkajšou a vnútornou formou javu sa stane neprekonateľným a my sa musíme na ňom so srdca zasmiať.

Bolo to naozaj tak?

-akr-

Radosť z hraní, ktorá sa jejmiena v prvéj polovici a na diváka a výrazný teatrálny rukopis - to jsou dva hlavní klady úpické inscenace. Ta je vystavěna ze dvou plánů, které se navzájem ovlivňují a někdy i prostupují: plánu hry a plánu hrani divadla. Nehraje se především o Antonyho, Šiloka... ale o hraní Antonyho, Šiloka... Tady, v plánu hraní je řada bystře odkoukaných a báječně podaných typů ochotnických herců - ztrémovaných, rozťkaných, či naopak falešně suverenních, neukáňných či naopak dryádnicky přehrávajících, zapominajících či naopak mechanicky odřikávajících text, ale hrajících vždy s nepředstíraným zaujetím.

Problém je, že veškerý prach se vystrlíl v první polovině a přes dokonalou souhru po přestávce temporytmus vázne. Snad tomu ani jinak nemůže být při plošném budování inscenace po jednotlivých postavách plánu ochotnických herců: typy jsou známy z první půle, další vývoj a vyústění nemají, parodující principy chyb, nedorozumění a nápo vědy jsou včerpány a to, co nabízí sama hra - vztahy postav hry o Šilokovi a z nich vznikající situace nejsou předmětem pozornosti inscenátorů. (Otázku, zda je možné nezaujmout stanovisko k tak silnému tématu, jako je židovo postavení v křesťanské společnosti, nechme teď raději stranou.)

V každém případě za tu zmíněnou radost ze hry i za vskně připomenutí půvabů lidového divadla je třeba Úpickým poděkovat. LUDĚK RICHTER

◆ Pátek byl jaksi poloviční. Ale to pokaždě. Jen se mi zdálo, že je v Hronově poněkud rušněji než jinde. Příčinou by asi mohly být přípravy na divadelní pout a hemžení kolem obřerstvovacích stanic. Podnikání v Hronově dostává obřátky.

◆ Ulice bez transparentů pozbyly nádech oficiálnosti, zato střed města se zdá čistší. Panely na obvyklých místech, ovšem moc z nich nevyčtete. Za chvíli máte mžítiky před očima. Ano, ano, bohatý program, ale grafik ho napálil jak z vodního děla.

◆ Sedím nad městem a listuju v programu jubilejního JH. Zdá se zajímavý. Už žádné ŽUC a festival, případně je to „s

Dům mé matky

Poctivost, pokoru a hloubku hledání asi nikdo bohuminské inscenaci upírat nebude. Ale pár otázek přeci jen zbývá.

Především základní otázka, za jakých okolností nabývá realizace básnického slova na jevišti smysl. Je to otázka schopnosti zpřítomnit zvukovým naplněním básnické slovo tak, aby jeho myšlenka i zvuk byly učiněny zřetelnými. A musím přiznat, že význam Holanovy básně pro mne v mechanicky stereotypním tvrdém přízvuku a naučné dikci mnohdy spíše zanikaly, než aby se ozřejmovaly.

Pak je tu věčná otázka poezie: vztah poezie a veškerého dalšího jevištního činění. Bílé divadlo nalézá řadu podobných archetypálních znaků: muž vlečkou na hřbetě svým životem kříží vylomených dveří, matka prostírající na tytéž dveře hrnec s polévkou, dveře spuštěné do hrobu... Jiné znaky se mi však zdají jen zbytnou ilustraci: hroby se svíčkami a věnečky... A zcela mylný je úvod s rozdáváním kamenů: čím obohacuje následující báseň či náš vztah k ní a nakolik je nutný; jen aby plakátově vykřičel téma?

A ještě jednu otázku nemohu obejít: použití dítěte. Malý Jakub dělá co může. Ale on těžko může říkat myšlenky, ba i jednotlivá slova, která ho přesahují o desítky let, jež těžko může chápat, a už asi vůbec ne sdělovat, aniž by působil neautenticky.

LUDEK RICHTER

Žiada sa mi to napísať po česky: existoval. Existoval dom mojej matky, ktorá písala svoju báseň pre deti. A tie - a o tom je inscenácia - skladali svoju skladbu pre svoje deti... Všetci píšeme svoju báseň. Svoju životnú báseň.

českou, moravskou a slovenskou účastí. Zahraničních účastníků však jako šafránu, ale snad příště... Schází mi informace typu, kdo to sem

Z deníčku do nočníčku

vybral a kdo za to může, nuž, snad je do konce přehládky nebudeme potřebovat. Nebo snad ano?

◆ Tváře, tváře. Ty co patří do náhrdelníku návštěvníků JH už po léta a spousta mladých. Slovenský autobus s nápisem „Na skle malované“, kytary, zvo-

Ale nie každý ju počuje.

Nie každý z nás rozumie básni svojej matere. Niekedy až do svojej smrti. Číhalova inscenácia sa nám pokúša sprostredkovať ten najvnútornější materinský príhovor. Napríklad poznatok o plodnosti života:

Ale prece panny stále házajú venečky na mužský strom. Myslite, že je fráza, že je to kliše? Nuž ale ako už ináč vyjadriť tú najskrytejšiu materinskú túžbu - tú veľkú predstavu o prostom predĺžení ľudského rodu?

Bolo to o tom.

Nie všetci sme tomu rozumeli. Presnejšie - nie všetci sme to dokázali doslovne prečítať. Lebo poéziu musíte čítať iba za priaznivých okolností. Pre mňa ony v sokolovni práve v ten večer boli. A preto som mal potešenie z čistučky, kryštalickej prednesovej ekvilibristiky všetkému rozumějúcich hercov a zázitok z ich básnickej predstavivosti, ktorú nám odovzdali v tej nazrozumiteľnej podobe.

ANTON KRET

názory na představení

„Základní - a hluboký pocit z osudovosti, až rituální významu polarity mezi životem a smrtí jsem si z představení odnesla. Byl to otisk kamene, ne oblázku. Škoda jen, že slyšet a vidět nebylo už ve druhé řadě tak, aby byl zážitek ještě silnější.“ (Naďa Bucková, Mladkov)

prof. Císař - mím se představením a nerozumím mu...

starší paní - protože jsem matka je pro mě velice těžké o tom hovořit...

pán v nejlepších letech - Tak páno- vě, příště beze mne...

paní v nejlepších letech - Kdo to sem vybral

zkušený divadelník - Sakra, vždyť Vangeli dneska odjela

mladík - perfektní, něco takového jsem viděl poprvé v životě

pán - dnes jsem zřejmě utrpěl úraz

pán - zapatlal jsem si ruce...

nečky, písnička. A za chvíli první představení. Stávkové. Pár mladých opouští sál cca po hodině, potlesk někdy upřímný (Fischerová, Krejčí), jindy zdvořilostní. Do jedné řeky dvakrát nevstoupíš. Škoda Mertý, měl určitě také co říci (i zazpívat). Na schodech slyším první uštěpačně „kdo to sem vybral“. Pár měsíců, všechno je jinak.

◆ Na Prajzku jako vprostřed „hronova“. Pípy se roztácejí. Karlovarský bend vede v horní sněmovně. Kdo uvízl kolem fotek Jaroslava Krejčího si sedne už jen na schody. Fotky dokonalé, vernisáž bezprostřední, „Prajzek“ o to přišel, ale pivo, s nímž upíjím poslední minutu prvního dne, stojí taký za to.

PETICE vládě České republiky

Již na divadelní pouti zareagovali mnozí z vás petici, kterou navrhlo několik členů Amatérské divadelní asociace a předkládá ji k posouzení a podpoře. ADA se domnívá, že právě tradiční shromáždění divadelníků v Hronově by se mělo kolektivně vyslovit k problematice, která se jich bezprostředně dotýká.

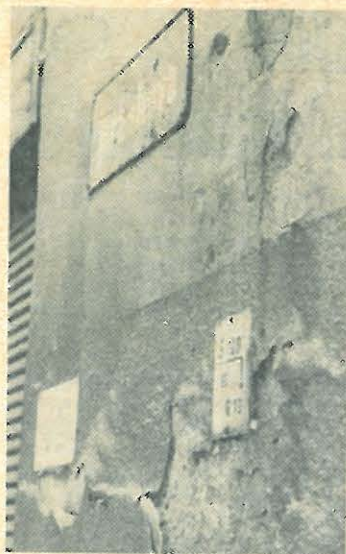
Ze znění petice navrhuje, aby vláda České republiky:

1. se zasadila o uspišení přípravy legislativních norem umožňujících podnikům, institucím i soukromým podnikatelům hospodářsky únosné zřizování nebo sponzorský podporovat amatérské divadelní soubory,
2. požadovala v připravovaném zákoně o kultuře především zakotvení mechanismu podpory a ochrany kultury včetně nezbytného institucionálního zajištění,
3. chránila divadelní umění a čelila případným ekonomickým tlakům požadujícím odvolání zdanění nebo poplatky z výnosu divadelních představení,
4. zvážila svou možnost podpořit finančně vznikající Fond amatérského divadla.

Amatérské divadlo - jak tomu mnohé nasvědčuje - čeká nelehké období. Učiníme vše pro to, abychom se vlastním úsilím překonali a mohli se dále podílet na rozšiřování kulturního rozhledu a estetického citění nás samých a tisíců a tisíců našich spoluobčanů, pro které divadlo hrajeme. Od vlády České republiky očekáváme, že naše úsilí podpoří."

Připojte se i Vy k petici??

Les

Přes velké sucho vystoupila voda z hronovského koupaliště pod velkým návalem koupajících až do výše značky v Jiráskově ulici.

PROVINCIONALISMUS SNAD NEVADÍ

„To je zase houštkovina, oheň musí být na trávníku, který se pracně obnovoval, a vůbec...“ To jsou slova zachycená na Jiráskově ulici u jednoho z místních, kteří právě vystavěli vodu federace. - Nevím, divám jsem se z okna školy - redakce na to hemžení před průvodem. Na muziku, která několikrát nasadila a znovu sklápěla, na malé zvědavé děti, které v doprovodu rodičů přišly oku-

kovat, na nastrojené občany, a pak na ty, co právě opustili divadlo. Všichni se zařadili za pochodně do průvodu. Do tisíce jich určitě mnoho nechybělo. Dechovka sice chvílemi zavrzala falešně, fanfary v parku také nebyly zrovna jako od Pražských pozounů, ale není právě takový pocitový a zapálený provincialismus zákonitou součástí poctivé ochotnické činnosti? (sš)

Krátký rozhovor s ministrem

V pátok v noci cestoval minister kultúry SR Ladislav Šnoppo z Košíc. V sobotu už zavítal na jubilejní Jiráskov Hronov. Za šesťdesiat rokov prvýkrát: minister kultúry zo Slovenska. Len čo stačil pozdraviť účastníkov prehliadky, stretnúť sa so svojím českým kolegom dr. Urdem, obťažovali sme ho už my - aj počas komediálnej hry v podaní Úpičanov. Po nej si našiel čas na krátky rozhovor:

○ Aký pocit má minister po zhliadnutí komédie v podaní ochotníkov? A váš názor na nich?

Pocit mám ako divák. Dobrý. Sám som sa začiatkom sedemdesiatych rokov angažoval v amatérskom súbore EX-LEX v Bratislave. Preto dnes ako ministrovi mi nič nebráni plnšie chápať význam a prínos amatérskych súborov miestnej, užšie regionálnej, ale aj „súbežnej“ kultúry. Táto činnosť

je podľa mňa veľmi dôležitý národnokultúrny jav a je dobré, keď v národe existuje. Potvrdzuje jeho charakter a identitu. A ochotníci? Spomienky na vlastnú činnosť v spomínanom súbore jasne hovorí, že sú to ľudia obetaví, priateľskí, vlastne rodina na pohľadanie.

○ Čo je podľa vás, pán minister, hlavným v tomto období v oblasti, ktorú riadite?

Ak máte na mysli ochotníkov, nech im aj v nastávajúcej podmienkach zostáva príslovečná zapálenosť a láska. Štát v záujme národa bude podporovať túto aktivitu. Pred pracovníkmi v kultúre - a najmä riadiacimi - je viac úloha, ale predovšetkým základná podmienka: byť profesionálne zdatnými a eticky zaoštieňtými. A pre nás, Slovákov, je dôležité upevňovať národnú kultúrnu povedomie. A tu je aj nezastupiteľné miesto pre divadelných ochotníkov. -uš-

Nebudete litovať

Upozorňujeme na to, že diskusný klub prof. Císaře o kořeněch herectví není omezen počtem účastníků, ale kapacitou učebny. Proto přijďte, nebudete litovat. DK dr. Zborníka je omezen na 20 lidí, protože pracuje i prakticky a potřebuje více místa.

Přimlouvám se za radost

(dokončení ze str. 1)

profesionální zprostředkovávalo společenský pocit herců a diváků, pocit deziluze. Bylo formou obřadu, jehož základem byl vzor.

Amatérské divadlo obdobně jako profesionální musí hledat příběh, představující člověka v jeho jedinečnosti a hovoříme-li o hledání nových témat, musíme mít na mysli téma jako energii která si hledá příběh.

Pro divadlo jako celek (a vlastně v současné době padly všechny umělé hranice mezi amatérským a profesionálním divadlem) platí, že musí klást poctivé základy k tvorbě. Ke stejnému názoru ostatně dochází i Otakar Roubínek v článku „Divadlo po revoluci“ v Lidových novinách. Podle mého názoru se více uplatní divadelní jazyk jako takový. Auditivnost divadla spočívá mimo jiné v jeho půso-

bení na smysly člověka. Divadlo musí zaujmout jako podivná, která má chuť a vůni. Je to cesta od politické aktivity k nové divadelní tvořivosti. Nebude jednoduchá a chci připomenout, že se s tím české divadlo vyrovnává zhruba od doby národního obrození a možná dokonce od lidového barokního divadla. Tady někde se zrodila tradice našeho divadla jako politického prostředku, jako symbolu mimo vlastní divadelní jazyk. Nehorují pro odpolitizování divadla, přimlouvám se za estetizaci divadla tj. radost z divadla a jeho stylu jako svébytného vyjadřovacího systému. Tvrdím, že doba, kdy samotné téma mělo sílu zaujmout, je pryč. To zdaleka neznamená, že jaksi automaticky všechny „předrevoluční“ inscenace vyčihly. „Hamlet“ loutkářů ze Svitav měl premiéru v září 1989 a přesto je schopný oslovit i dnešního - porevolučního diváka.

Myslím si, že tyto otázky jsou na diskusi a svou úvahu chápu jako možný úvod k ní.

LENKA LÁŽŇOVSKÁ

Černá kronika?

Tropická vedra lákají k vodě a pochopitelně i do šenků. - Není jich v Hronově málo. Občas člověka napadá, že až přespříliš. - Po šesté hodině ráno bylo možné spatřit jednoho ze zvaných kamarádů mokré čtvrti v mléčné jídelně kterak telecím hlasem, na vrávoravých nohou a očima podlitými krví haleká: „Já jsem podnikatel.“

Jak vidno, jeho živnost prosperuje, v podobném stavu se však nenachází v průběhu přehlídky sám. Podobných „čtělů“ ochotnického divadla lze spatřit víc. Patří k festivalu či nikoliv? Přimlouvám se za jejich izolaci... alespoň v případech, kdy jejich „promile“ přesahuje meze slušnosti a kulturnosti.

Důchodky ještě ne

Na hronovský festival zavítal v sobotu také ministr kultury pan Milan Urd. Jeho první kroky, snad proto že přijel s chotí, směřovaly však do místní prodejny obuvi. Ač nabízí velký výběr důchodků a 90 Kčs, zakoupil si pan ministr a s ním i jeho suite, elegantní mokasíny.

PUCI I DO DIVADLA?

Dnes má v doprovodu náhodského starosty pana Milý Cermáka dorazit do Hronova chodec deníku Lidové noviny Juraj Puci. V parku má v úmyslu odstartovat pravidelné kondiční běhy účastníků divadelního festivalu, jimž bude velet hronovský starosta PhDr. Jiří Hořina, který bude denně v teplotách v 15 hodin očekávat sportu chytivé zájemce na startu vytyčené trasy a jeho účast nebude v žádném případě pasivní...

zítřejší program

14.00	Dobrodružství kocourka Modroočka České Budějovice	sokolovna
14.00	Marx Internacional - Český Těšín	Slávie
16.00	Vyšetřování případu podvodného revizora Dividýlko Slaný	sokolovna
16.00	REYNAERT DE VOS - Ateliér Teatr Antwerpen	JD
18.00	Marx Internacial - Český Těšín	Slávie
18.30	Vitání souborů DS Jána Palárika Čadca malé div. štúdio VŽ Košice	
19.30	Vyšetřování případu podvodného revizora Dividýlko Slaný	sokolovna
19.30	REYNAERT DE VOS - Ateliér Teatr Antwerpen	JD
21.30	Marx Internacional - Český Těšín	Slávie
22.00	Filmový večer - putovní kino	koupaliště